

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 105. Gustavi Adolphi Sueciæ Regis progressus ad mare Balthicum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. „scipere dignaremur, clementer deesse
 A. C. 1630. „noluimus, benigne vos requirentes,
 „quemadmodum jam pridem literis di-
 „versis mentem nostram declaratam ha-
 „betis, nolle nos, ut Monasteria & bo-
 „na Ecclesiastica, auctoritate nostra re-
 „stituta aut restituenda nobis insciis &
 „invitis, quorum interest, aliorum usi-
 „bus applicentur, ut proinde horum
 „Religiosorum sollicitudinem auctori-
 „tate nostra Imperiali adjuvetis, ipsi-
 „que ubicunque fuerit necessum, ad
 „consequendum, quæ juste postulant,
 „ope, patrocínio & suffragatione vestra
 „viam faciliorem reddatis, quod au-
 „ditu nobis erit gratissimum, vobisque
 „cedat in commodum gratiæ nostræ
 „Imperialis, qua benignissime vobis
 „inclinamur.,

§. CV.

*Gustavi Adolphi Sueciæ Regis pro-
 gressus ad mare Balthicum.*

*Lotich. l. 32.
 cap. 2.*

Annal. Boic.

part. 3. l. 15.

*Pufend. l. 2.
 pag. 26.*

Barre Hist

d'Allemagne

t. 9. p. 601.

Khevenh.

Annal. t. II.

pag. 1666.

Interim Gustavus Adolphus Sueciæ
 Rex octoginta ferme armatorum mil-
 lia contraxerat, in Germaniam eruptu-
 rus, quo eum ex Protestantibus non
 pauci in subsidium laborantis hæresis
 & excidium Germaniæ evocaverant,
 cunctique eum clanculum ope & con-
 filiis adjuvabant, ut a novo hoc suo
 Papa

Papa indulgentiam plenariam seu re-
 missionem omnium bonorum Ecclesia-
 sticorum impetrarent. Ne tamen Rex
 bellum temere suscepisse crederetur,
 inopinæ expeditionis suæ causas divul-
 gato diplomate exposuit, pacisque com-
 positionem Gedani tentari consensit:
 Decreverat eo Imperator Carolum a
 Dona, Rex vero Axelium Oxenstir-
 nium, Bannerum & Sparthium Lega-
 tos. Postulabat Rex, ut Cæsar mili-
 tem ex tota Saxonia educeret, & na-
 vigatione inhibita arces ad mare Bal-
 thicum destrueret, litesque de bonis
 Ecclesiasticis, necnon Procerum reo-
 rum causas Ordinum Imperii iudicio
 decideret, eosque, qui in Cæsarem
 vel Imperium deliquisse convicti fue-
 rint, non nisi pecunia mulctaret: ac-
 ceptatis vero hisce conditionibus Sue-
 cus præfidiariis Stralsunda abductis
 quantocius e Germaniæ finibus exces-
 surus esset. Verum hæc erant postu-
 lata, quæ Imperator sine Cæsareæ au-
 thoritatis dispendio acceptare haud pos-
 set: unde abrupta tractatione, Legati
 abcessere, non sine certo atrocissimi
 belli augurio. Priusquam vero Rex e
 Suecia solverat, alteras ad Electorale
 Collegium literas dedit, præcipue que-
 stus, quod sibi Regis titulus fuisset de-
 negatus, nec ulla ad pacem concilian-
 dam

Sæc. XVII. A. C. 1630. dam media ab eis suggesta: postea re-
 sponso haud expectato copias suas in
 Rugia Insula, quam Alexander Les-
 leus ejectis vi Cæsareis occupaverat,
 exposuit, interceptisque Usadomia &
 Julino Insulis, variisque in ora mariti-
 ma propugnaculis Wolgastum, Camie-
 num, aliasque Urbes obsidione expu-
 gnavit, Cæsareis aut fugatis aut caesis
 demum promotis castris Rex Stetinum
 Pomeraniæ Caput advenit, civesque
 magno numero egressos ad ultroneam
 urbis deditonem sollicitavit, exponens
 quod Religionis suæ fociis auxilio fu-
 turus, oppressamque diu libertatem vin-
 dicaturus advenisset, pollicitus, quod
 milites sui sine omni civium molestia
 suo ære cuncta empturi essent. Ita de-
 linitis omnium animis Bogilaus Dux
 urbem unacum tota Pomerania Regi
 pactis conditionibus tradidit. Rapido
 hoc victoriarum cursu animatus Rex,
 in Megapolitanos movit, iussitque in-
 colas, ut ad Ducum suorum obsequium
 redirent, repudiato sacramento, quod
 Wallensteinio dixissent, pariter Hallæ
 Landgravios, necnon Carolum Fran-
 ciscum Saxo-Lauenburgicum Ducem,
 qui tamen a Papenheimio paulopost
 captus, suoque Ducatu exutus est,
 ad suas partes pertraxit, simulque Bran-
 deburgico Electori, ut neutrarum par-
 tium

tium esset, concessit, ea tamen lege, **Sæc. XVII.**
 ut Cæsareos e ditionibus suis exigeret: **A. C. 1630.**

Sola adhuc Colberga Sueci victoris cursum morabatur, quam tamen urbem Gustavus arctius cinxit, Cæsareosque obsidionem solvere tentantes non sine clade repulit. Postquam igitur velut fulminis instar plures in ora maritima Provincias percurrisset, Cæsar atque Electores Ratisbona ad eum literas dederunt, illum hortati, ne rebus Germaniæ sese immisceret, sed milite inde abducto pacem redderet, quam bello absque ulla denuntiatione illato violasset. Verum Rex tot victoriis & Protestantium favore tumidus, Tribuno Cæsaris literas deferenti subridens dixit: *respondebo, quamprimum plaga, quam brachio meo aquila inflixit, erit sanata,* nempe Rex innuere voluit, se Cæsari responsurum post vindicatam injuriam sibi illatam ob copias Polonis contra Suecos submissas. Postea autem Ferdinando Rex respondit, mirum sibi videri, quod Cæsar ad eum tanquam Imperii Principem scriberet, qui tamen ne pugillum quidem terræ Imperio obnoxium haberet: merito autem se conqueri, quod Electores sua nomina Regio nomini in suis literis præposuissent: de cetero se polliceri, si suorumque securitas honesta pace æquis-

Sæc. XVII.
A.C. 1630.

que conditionibus obtineri posset, se
protinus arma positurum. Verum Rex
promissis liberalior quam facto, post-
quam Cæsaris copias fame rerumque
inopia plurimum imminutas a Schaumburgio ad vicina Garcii loca distribu-
compererat, exercitum suum eduxit, ac
Greiffenhagam occupavit, diffugientibus
præsidariis, pari que celeritate Garasium
intercepit. Hanc armorum felicitatem
haud parum promoverat miseranda Cæ-
sarei exercitus facies; quippe is adeo
frigore, inedia, morbis & transfugis
difflexerat, ut Schaumburgius Comes,
qui Torquato Contio fatis functo suc-
cesserat, vix octies mille armis feren-
dis pares inveniret: Quod autem exer-
citus tam formidandus, tot victoriis,
viribusque clarus, tot spoliis dives ad
extremam inopiam, miseriamque fue-
rit redactus, causam potissimi refun-
dunt in nimiam vitæ, rapinarum, po-
pulationumque licentiam a Wallen-
steinio permissam, inque neglectam
erga Deum pietatem; multi enim vir-
gnari, quisnam esset religiosus veri
Dei cultus, in hoc bello adoleverant:
unde haud mirum, Numinis afflatum,
sine quo confusa sunt omnia, cælestem
que opem, sine qua res summæ cor-
ruunt, a bene cæptis defuisse.

S. CVI.